

3

1972

SPRAVODAJ

SLOVENSKEJ SPELEOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

SPRAVODAJ
Slovenskej speleologickej spoločnosti
Liptovský Mikuláš

číslo 3
1972

Vydalo Múzeum slovenského krasu
Liptovský Mikuláš

Redakčná rada: Dr. Juraj Bárta CSc
 RNDr. Dušan Kubíny
 PhMr. Štefan Roda

Výkonný redaktor : Ing. Mikuláš Erdös

Grafická úprava : Ján Močiliak

Správa o jaskyniarskom týždni SSS

Slovenský kras 1972

Slovenská speleologická spoločnosť v spolupráci s Múzeom slovenského krasu a Správou slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši usporiadala už tradičný Jaskyniarsky týždeň pre svojich členov a ich rodinných príslušníkov. Toto významné podujatie slovenského jaskyniarstva sa konalo v znamení 28. výročia SNP a pod patronátom miestnych orgánov a MsNV v Rožňave.

Poslaním JT boli otázky odborné aj spoločenské. Zhromaždil dobrovoľných jaskyniarov z celého Slovenska. V rámci JT sa uskutočnil výcvik prihlásených členov, pričom prevládala výuka teoretická, doplnená praktickou demonštráciou poznatkov v krasovom teréne. V menšej miere sa uskutočnil aj výcvik pracovno - výchovného charakteru.

Táborisko JT bolo zvolené v areáli pod Gombaseckou jaskyňou, ktoré leží na západnom úpätí Silickej planiny v Slovenskom krase. Organizačné zabezpečenie a prípravných prác riadil Prípravný výbor v čele s náčelníkom - Štefanom Labanczom, riaditeľom Banického múzea v Rožňave. Materiálno - technické práce zabezpečili pracovníci MSK a SSJ za výdatnej pomoci členov oblastnej skupiny v Rožňave. Na správnosť a účelnosť nášho stretnutia poukazuje aj rekordný počet účastníkov - 150 členov našej Spoločnosti a 39 rodinných príslušníkov. Prítomní boli jaskyniari z 20 oblastných skupín, menovite : Z Košíc, Spišskej Novej Vsi, Rožňavy, Spišskej Belej, Liciniec, Liptovského Mikuláša, Východnej, Dolného Kubína, Ružomberka, Slovenskej Lupče,

Zvolena, Terchovej, Dubnice n/V, Trenčianských Teplíc, Bratislavy, Uhrovca, Čachtíc, Blatnice a Sloviniek. Prítomní boli aj niektorí jaskyniari z Piešťan, Prievidze a Rimavskej Soboty, kde sa rysujú reálne možnosti pre vytvorenie nových oblastných skupín. Preto na JT sa zúčastnili len ako pozorovatelia pre získanie organizačných skúseností.

Účastníci boli podľa vlastného uváženia rozdelení do záujmových skupín - sekcií :

- 1.Základy praktického jaskyniarstva
- 2.Praktická speleológia
- 3.Speleo-alpinizmus
- 4.Geológia, geomorfológia, hydrológia krasu
- 5.Speleo-archeológia

Do 1.sekcie sa začlenili začínajúci a mladší jaskyniari, ktorí dostali informácie pre základnú orientáciu v speleologickom prieskume. Do 2.sekcie sa prihlásili už skúsenejší jaskyniari - praktickej terénnej speleológie. V 3.sekcii obdržali prihlásení špecializovaný výcvik pre prieskum exponovaných jaskýň a priepastí. Do 4.sekcie sa začlenili speleológovia-odborníci. Ich školenie malo byť súčasťou príprav na medzinárodný speleologický kongres, ktorý bude usporiadaný v Československu roku 1973 a kde sa môžu uplatniť ako budúci sprievodcovia exkurzií na Slovensku. V rámci týchto sekcií zabezpečil prípravný výbor prednášateľov z radov popredných speleológov na Slovensku.

V piatok a najmä v sobotu 19.8.1972 sa schádzali účastníci a budovali tábor. Boli podchytení do evidencie a zoznamovali sa s pripraveným programom a táborovým

poriadkom. V sobotu večer bola zhruba na mieste už väčšina prihlásených členov.

V nedelu 20.8.1972 sa konalo slávnostne otvorenie JT. Do tábora sa dostavila delegácia oficiálnych činiteľov z OV KSS, ONV a MsNV v Rožňave. V svojich príhovoroch pripomenuli slávnostne výročie SNP, význam jaskýň v rámci rožňavského okresu aj celého Slovenska a vyzdvihli nové a veľké možnosti, ktoré nám poskytuje naše socialistické zriadenie. Za SSS prehovoril jej podpredseda Ing. Arpád Abonyi, ktorý zastupuje t.č. chorého predsedu RNDr. Dušana Kubínyho. V rámci tejto oficiálnej časti presunuli sa jaskyniari do Rožňavy, kde slávnostne položili veniec k pomníku padlých. Užšia delegácia potom položila vence aj na hroby zosnulých jaskyniarov Ladislava Herényiho a Viliama Rozložníka. Po týchto slávnostných aktoch sa uskutočnila prehliadka baníckeho múzea a Rožňave, kde si účastníci so záujmom pozreli nové, reinštalované exponáty, najmä unikátne zbierky limonitu a ukážky baníckej tradície rožňavského okresu. Popoludní sa uskutočnila prehliadka novej turistickej atrakcie - Ochtinskej aragonitovej jaskyne. Po návrate z jaskyne si vypočuli hodnotnú prednášku Dr. Jána Bystrického DrSc z geologického ústavu SAV. V úvodnej prednáške načrtol geologickú stavbu, vývoj a základnú problematiku výskumu a prieskumu Slovenského krasu.

V pondelok 21.8.1972 sa uskutočnilo v jednotlivých sekciách zamestnanie podľa programu. Sekcia 1. absolvovala túru na Silickú planinu, kde odznela prednáška p.g. Ondreja Rozložníka o základoch vývoja krasu a krasová terminológia, ďalej o základných metódach prieskumu jaskýň.

Sekcia 2. ostala v tábore a v Gombaseckej jaskyni si vypočuli prednášku Ing. Ladislava Rajmana a PhMr. Štefana Rodu na tému : Vznik a vývoj morfológických útvarov sintrov. Popoludní predniesol Dr. Juraj Bárta CSC z Archeologického ústavu SAV v Nitre prednášku o základoch speleo-archeológie, ďalej o ochrane krasovej prírody. Sekcia 3. uskutočnila tematickú exkurziu do Silickej Ladnice, kde prevádzali špeciálny praktický výcvik na tému : Lezenie, výstroj a technika. Sekcia 4. mala na programe celodennú túru do Zádielskej doliny a Hačavy a odborným výkladom RNDr. Jozefa Jakála a Ing. Arpáda Abonyiho.

Sekcia 5. bola špeciálne zameraná na otázky archeológie. Pod vedením Dr. Bárta CSC vykonali členovia tematickú exkurziu k jaskyni Červeného mnícha pri Brzotíne.

Utorok 22.8.1972 sa niesol tiež v znamení intenzívnej pracovnej činnosti. Sekcia 1. ostala v tábore, kde odznela prednáška Jána Fašku a PhMr. Štefana Rodu na tému : Výstroj jaskyniara a jej použitie. Popoludní sa zúčastnili prednášky Ing. Mikuláša Erdösa na témy : Bezpečnosť pri prieskume, predpisy, záchrana v jaskyni a Ochrana krasovej prírody. Sekcia 2. navštívila známu Krásnohorskú jaskyňu /Buzgó/, ktorú objavili rožňavskí jaskyniari roku 1964. V priebehu návštevy si vypočuli členovia prednášky na tému : Zameriavanie jaskýň, fotografická a grafická dokumentácia, ďalej dokumentácia geologická, morfológická a klimatologická, ktoré predniesol Ing. Peter Štefanča. Sekcia 3. sa zúčastnila taktiež exkurzie do Krásnohorskej jaskyne, kde predvádzali ukážkové lezenie v jaskyni, preliezanie, traverzovanie a komíny blízko Kvapla rožňavských jaskyniarov, kde sa ukazujú

reálne predpoklady k preniknutiu do ďalších, dosiaľ neznámych priestorov tohto systému. Sekcia 4. sa opäť zúčastnila exkurzie v južnej časti Silickej planiny pod odborným vedením RNDr. Jozefa Jakála. Sekcia 5. navštívila v Silickej Brezovej malú, ale po archeologickej stránke významnú jaskyňu Ortováň na Osteni.

V stredu 23.8.1972 boli na programe posledné pracovné časti JT. Sekcia 1. navštívila Krásnohorskú jaskyňu, kde si vypočuli prednášku Ing. Petra Štefanču : Praktické cvičenie v teréne - základy čítania máp. Popoludní sa vrátili do tábora, kde bola prednáška Alfonza Chovana o organizácii a výskumu jaskýň na Slovensku, v ČSR, v UIS a o stanovách SSS. Sekcia 2. čiastočne vypomáhala pracovníkom krátkeho filmu z Bratislavy, pri nakrúcaní niektorých momentov z táborového života a v Gombaseckej jaskyni. Ešte v dopoludňajších hodinách sa uskutočnila prednáška PhMr. Štefana Rodu a Ing. Ladislava Rajmana o základoch hydrológie krasu. Popoludní absolvovali ešte krátku túru na Silickú planinu k Zbojníckej jaskyni. Sekcia 3. sa rozhodla navštíviť Diviačiu priepasť na Plešiveckej planine. Návrat do tábora sa pretiahol pre náročnosť preliezania tejto našej najkrajšej priepasti. Sekcia 4. vykonala exkurziu do Krásnohorskej jaskyne a po prehliadke sa vracala do tábora severnou časťou Silickej planiny. Popoludní sa konala diskusia o trasách kongresových exkurzií. Sekcia 5. sa vrátila opäť do jaskyne Ortováň pri Silickej Brezovej, kde sa uskutočnil inštruktážny zisťovací speleoarcheologický výskum. Popoludní sa konalo okrem 4.sekcie kontrolné testovanie všetkých zúčastnených členov Spoločnosti za účelom získania prehľadu

o znalostiach členskej základne a ďalej zistenia oprávnenosti zavedenia novej koncepcie pri programovaní jaskyniarskych týždňov. Výsledky testov boli vyhodnotené a zapísané do táborových preukazov, ktoré tvorili tiež novinku tohoročného JT.

Štvrtok 25.8.1972 sa uskutočnila celodenná exkurzia do susedného Maďarska, do jaskynného systému Baradla. V jaskyni Domica dostali účastníci speleoarcheologický výklad. Po prekročení hraníc navštívili účastníci jaskyňu Aggtelek, kde si v koncertnej sieni vypočuli koncert. Odtiaľ sa vydali zdatnejší účastníci, ktorí sa rozhodli prejsť celou jaskyňou na tzv. Veľkú túru, ktorá vedie až do Jósmafö, v dĺžke 7km podzemím. Po 4km neosvetlenej časti dorazili do partií osvetlených, kde sa k ním pripojili tí, ktorí veľkú túru neabsolvovali a do systému prišli bočným vchodom Červeného závrtnu (Vörös-tó). Odtiaľ už spoločne navštívili Hvezdáreň, donedávna ešte najväčší kvapel Strednej Európy a potom Sieň gigantov, ktorá mala byť ako vyvrcholenie celej túry. Po krátkom odpočinku a občerstvení v stredisku Josmafö sa vrátili účastníci do Aggteleku a odtiaľ do tábora v Gombaseku. Pri večernom táboráku sa dlho diskutovalo a preberali sa otázky a výsledky JT. Oficiálne rozlúčenie a vyhodnotenie sa previedlo v piatok ráno tesne pred zahájením likvidácie tábora.

Funkciu vedúceho 1.sekcie vykonal Ján Faško z Plešivca, vedúcim 2.sekcie bol Ing.Peter Štefanča, sekcie 3. RNDr.Pavol Mitter, sekcie 4. RNDr.Jozef Jakál a sekcie 5. Dr.Juraj Bárta CSc.

Počet zúčastnených členov na JT má stúpajúci charakter a dokazuje správnosť novej tendencie pri programovaní koncepcie JT.

Celkový počet 189 osôb je dosiaľ najväčší počet účastníkov na JT. Organizácia, zásobovanie a vôbec riadenie tak veľkého počtu účastníkov robilo ťažkosti všetkým organizačným pracovníkom a štábu JT. Preto pre stravovanie účastníkov musel už tradičný kuchár JT Štefan Ovári st. a Jaroslav Šroll použiť dve poľné kuchyne. Ukazuje sa, že tak veľký počet účastníkov je už neúnosný, preto v budúcnosti sa bude musieť prikročiť k užšiemu kvalitatívnemu výberu členov.

Súbežne s JT sa konalo pracovné sústredenie pri najhlbšej priepasti Československa - Barazdaláši. Zmiešaná komisia odborníkov z celého štátu skúmali možnosti zamerania hĺbky tejto priepasti. Vykonali niekoľko zostupov do priepasti a osadili stabilizačné body pre pozdejšie meranie na budúci rok.

Úroveň tohoročného JT bola veľmi dobrá. Špatné počasie, ktoré JT už tradične sprevádzalo, spôsobilo nemalé ťažkosti aj pri organizácii, ktoré však účastníci statočne prekonávali. Na záver treba poďakovať za pochopenie vedenia MSK, ktoré podstatnou mierou prispelo k usporiadaniu nášho zrazu a uvoľnilo svojich pracovníkov k organizácii celého priebehu JT. Úsilie organizátorov bolo mimoriadne, k čomu prispela aj pomoc členov rožňavskej oblastnej skupiny.

Vzhľadom k medzinárodnému speleologickému kongresu, ktorý bude v septembri 1973 v Československu, na budúci rok nebude usporiadaný jaskyniarsky týždeň SSS.

Ing. Mikuláš Erdős

Z ČINNOSTI SKUPÍN

Jaskyne Gaderskej a Blatnickej doliny vo Velkej Fatre

Významnú časť masívu Velkej Fatry, najmä jej západného úbočia budujú mezozoické súvrstvia veľkofatranskej série. Podstatnú časť tvoria síce dolomity, ale súbežne s nimi sa hojne vyskytujú aj vápence, prevažne svetlé.

Potoky, ktoré premenia oblasti centrálného chrbátu Velkej Fatry /Křížna, Ploská, Ostredok/ na málo priepustnom súvrství kriedy, vytvorili v západnej časti Velkej Fatry kaňonovité doliny a tiesňavy a nimi pretekajú do Turčianskej kotliny. Vznikli tak malebné prírodné scenérie, zaujímavé aj z hľadiska vzniku podzemných krasových javov. Taký charakter majú doliny Gaderská a Blatnická, kde sa sústreďuje záujem jaskyniarov z oblastnej skupiny SSS č.23 v Blatnici /okr. Martin/.

Od Blatnice na sever po zrúcaniny Blatnického hradu tiahne sa nevysoký, ale dosť výrazný chrbát Plešovica. Je budovaný zo svetlých, miestami brekciovitých dolomitov a spadá krátkymi strmými úbočiami do Turčianskej kotliny a do Gaderskej doliny. Tento masív ma zo speleogického hľadiska výhodnú polohu, napriek tomu sú známe v oboch úbočiach len krátke jaskyne, ktoré pravdepodobne vznikli procesmi stránkovej modelácie bez výrazných stôp modelácie tečúcou vodou. Tieto útvary sú zo

strany Gederskej doliny položené vyššie pod chrbátom a zo strany Turčianskej kotliny nižšie. V nižších polohách otvory jaskýň sú zakryté stráňovými sedimentami a je možné, že aj existujúce podzemné priestory vyplnil sedimentami potok Gederskej doliny. Preto doteraz sa tu väčšiu jaskyňu nepodarilo nájsť.

V ďalšom uvádzame stručný popis niektorých krátkych jaskýň pod chrbátom Plešovice, ktoré zamerali a zdokumentovali členovia oblastnej skupiny v Blatnici pod vedením ručiteľa RNDr.Mittera z MSK.

Jaskyňa Remová

Naproti Konskému dolu vznikol výrazný skalný žlab až po chrbát Plešovice. V jeho najvyššej časti, pod 15 m vysokou skalnou stenou je výrazný portálový vchod do jaskyne Remová. Je to krátka stráňová jaskyňa, známa z literatúry archeologickými nálezmi. Vykopávky tu urobil profesor Silnický. Vtedy opísaný tvar jaskyne sa výrazne zmenil, pretože kopaním sa odstránil asi 2 m mocný sediment, čím vznikol nový, dovtedy neznámy vchod.

Terajší vchod je pod 5-metrovým hranatým portálom, ktorý vznikol ako aj celá jaskyňa mechanickým zvetrávaním na križovaní výrazných zlomových línií a vrstevných plôch. Znížená krátka vstupná chodbička má mierny spád do vnútra jaskyne, kde vznikol väčší priestor. Z neho vybiehajú na sever dve úzke oválne výbežky, ktoré však končia slepo. Na západ je rozsiahlejší výbežok so zníženým stropom. Zvrchu sem ústi 6 m vysoký komín, ktorý kanálovitým vchodom pokračuje na povrch. Týmto najvyššie položeným kanálom sa vchádzalo pôvodne do jaskyne.

Ohraničenie jaskyne je celkove členité. V jaskyni nie je pozorovateľná žiadna výzdoba, steny sú modelované intenzívnym mechanickým zvetrávaním najmä na zlomoch poruchových línií. Dno jaskyne buduje jemný piesčitý materiál horizontálne zvrstvený. Jednotlivé vrstvy sú farebne dosť výrazne odlišné. V zadnej časti jaskyne je primiešaný hrubší materiál.

Jaskyňu identifikoval J.Feriančík. Bola zameraná a zdokumentovaná dňa 30.4.1972.

Jaskyňa v Úžlabine

Asi 50m južne od jaskyne Remová na Plešovici, 30m pod chrbátom (z Gadera) pod skupinou brál je malá stráňová jaskyňa, ktorá dostala pomenovanie Jaskyňa v Úžlabine. Je to najväčšia z viacerých jaskýň v úžlabine oproti Korskému dolu a vznikla pravdepodobne zvetrávaním brekciovitého dolomitu a padaním sutiny po úbočí. Jaskyňa má dve časti, spodnú a hornú. Spodnú časť tvorí nízky a tesný vyvetralý výbežok spod nepravidelného 5m širokého jaskynného portálu. Druhá časť je vo vyvýšenej polohe a za nízkym vchodom je väčší priestor (výška 3m, šírka 7m, dĺžka 6m) končiaci slepým rozvetveným výbežkom. Členité dno je tvorené horninou a spadnutými balvanmi. Jaskyňa má trochu zvetralú drobnú sintrovú výzdobu. Z hľadiska ďalších objavov sú bezvýznamné.

Jaskyňa bola zameraná a zdokumentovaná dňa 30.4.1972.

Jaskyňa č.1

Jaskyňa vznikla v sivom nezreteľne vrstevnom vápenci, na začiatku skalného rebra, ktorý oddeľuje amfiteáter dolinky Havranovú od konského dolu, neďaleko jeho začiatku.

Dolina je kompaktná, prepustená neurčitými, ťažko merateľnými poruchami.

Jaskyňa je krátka, ale dosť výrazná /dĺžka 9m, šírka 3,5m, výška 5,5m/. Sintrovú výzdobu reprezentujú malé výrastky hubovitého sintra na rôznych miestach jaskyne, najmä v zadnej časti. Morfológický sú zaujímavé pologuľovité krátke vyhlbeniny na stenách a strope jaskyne. Dno je pokryté jemným drobným sutinovým sedimentom s humusovitou prímiesou. Evidentné sú stopy mechanického zvetrávania, stopy prúdiacej vody sa nezachovali. Jaskyňa je suchá, priestranná s plochým rovným dnom.

Severozápadne od jaskyne vznikol polokrasový útvar - abri - 13/4/2 m.

Jaskyňa č.2

Táto malá puklinovitá jaskyňa je situovaná asi 30m nad jaskyňou č.1 a vznikla v tom istom skalnom hrebienku, ktorý oddeľuje Havranovú od ostatnej časti Konského dolu v jeho severnej časti. Jaskyňa vznikla mechanickým a čiastočne chemickým zvetrávaním na výraznej tektonickej ploche /17/271/.

Nízky vchod jaskyne pokračuje "plazivkou", ktorá však končí slepo v horizontálnom smere. Väčšiu časť vytvára druhá vetva, ktorá strmo stúpa od vchodu smerom k východu. Strop jaskyne je väčšinou pevný, v zadnej časti výrazne zvrstvený. Dno je

tvorené jemným a drobným sutinovým sedimentom (dolomitickou múčkou), ktorý tu tvorí mocnú vrstvu, nápadne suchú. Najvýchodnejšia časť jaskyne má už pevné dno.

Sintrová výzdoba je zastúpená veľmi skromne. Vo vstupnej časti jaskyne steny pokrývajú výrastky drobného sintra. V ostatných častiach jaskyne nachádzame miestami plošné náteky horského mlieka /nickamínek/. Na konci jaskyne presahujú sem korene stromov. Zaujímavosťou jaskyne vedľa hrubej vrstvy suchého dolomitického piesku je aj nápadná vysoká teplota oproti vonkajšiemu ovzdušiu. Počas merania sme zistili v jaskyni 4 netopiere. Obe časti jaskyne smerujú na povrch, preto z hľadiska ďalšieho prieskumu je bezvýznamná.

Jaskyňa bola zameraná a zdokumentovaná dňa 28.4.1972.

Jaskyňa Dolná stípová

Táto jaskyňa leží asi 1km z Gaderskej doliny neďaleko cesty na Tlstú - suchou dolinkou Vápenná. Nachádza sa pod nápadným elipsovým otvorom. Samotný vchod je však obyčajne zakrytý nápadným lístím, preto je veľmi nenápadný a ťažko zistiteľný.

Jaskyňa vznikla v svetlosivých nezreteľne zvrstvených vápencoch. Tvorí ju jediná veľká sieň o rozmeroch 17/12/6 m, ktorá vznikla vo výraznej tektonickej línii. Vrstevnatosť horniny sa nikde výrazne neprejavuje.

Od vstupu dno mierne klesá a ďalej je vodorovná. Je vytvorená drobným zvetralým materiálom a hlinou. Sporadicky sa vyskytujú aj väčšie úlomky horniny. Východnú časť

jaskyne vytvára široký, strmo sklonený puklinový priestor.

Jaskyňa je malá, ale významná tvarmi sintrovej výzdoby, ktorá sa sústredila na strop a do najvyššie položených častí jaskyne. Skupina malých kvapľov vznikla na strope v nižšej časti vstupného kanála, na obvode najvyššie položených častí jaskyne sú väčšie kvaple. Sú to stalagmity, stalaktity a stalagnáty väčšinou bielej alebo sivobielej farby. Kvaple sú zaujímavo nepravidelne zhrubnuté a sformované. Skupina malých kvapľov sa nachádza aj v krátkom črevovitom výbežku v severnej časti jaskyne. Impozantná je skupina štyroch veľkých kvapľov približne v strede najvyššieho miesta stropu. Vyrastajú na plochu 4-5 m² a každý má iný smer rastu. Najvyšší z nich je dlhý 1,8 m.

Jaskyňa bola zameraná a zdokumentovaná dňa 29.4.1972.

Jaskyňa Horná stíповá

Táto malá jaskyňa sa nachádza v ľavej vetve suchej dolinky Vápenná /Gader/ asi 300 m nad Gaderskou dolinou. Touto dolinkou smeruje aj turistická značka na Tlstú /1.374 m.n.m./. Po 1,5 - 2 km sa dolinka rozvetvuje a k jaskyni Horná stíповá sa odbočuje od značky vpravo.

Vystupujeme strmou dolinkou až vidno na pravej strane dolinky v skalnej stene výrazný eliptický otvor. Odtiaľ je vyššie po ľavej strane položený vchod do jaskyne Horná stíповá.

Jaskyňa má dva vchody. Veľký, západný je dobre viditeľný a je prístupný do skalnej rímse. Menší je z južnej strany. Oba vchody

sú voľne prístupné. Celá jaskyňa je dlhá 22 m a skladá sa z dvoch odlišných a od seba oddelených častí. Prvý väčšiu časť tvorí strmo sklonená, miestami až 5 m vysoká členitá sieň. Dno je väčšinou balvanité, len vyššie je vytvorené hladšie dno z nánosov a kde sa vytvoril aj podlahový sinter. Táto časť je spojená cez malý otvor s druhým, vyššie položeným priestorom. Ten je síce menší, ale pekne zdobený výzdobou z bielej kvaploviny. Kvaple rôznorodé a mnohotvárne sú väčšinou excentricky vyrastené. Majú bielu farbu a hrudkovitý biely povrch. Dno vyššie položenej časti je spevnené sintrom, ktorý je na niektorých miestach prelomený, pod nim je jemný piesčitý materiál. Dnešné tvary jaskyne sú výsledkom mechanického zvetrávania a chemických účinkov presakujúcej povrchovej vody. Jaskyňa vznikla na jednej povrchovej línii v najspodnejšej zóne svetlosivých strednotriasových vápencov, ktoré budujú časť masívu Tlstej. Jaskyňa bola zameraná a zdokumentovaná dňa 29.4.1972.

Jaskyňa Havranová

Tento 100 dlhý jaskynný labyrint vznikol v Havranovej pravostrannej dolinke Kanského dolu, asi 280 - 300 m nad dnom Gaderskej doliny. Vrstevné čelá vápencov vystupujú nad podložnými dolomitmi a vytvárajú v celom západnom úbočí Tlstej výrazné bralnaté tvary reliéfu. Jaskyňa je situovaná približne v strede amfiteátru dolinky Havranovej, v tej istej výške ako jaskyňa č.1 a 2 v najspodnejšom z bralnatých radov.

Ústrednou časťou jaskyne je mohutná tunelová vstupná časť dlhá 40m, široká 14m a vysoká až 9m. Smerom dovnútra jaskyne sa znižuje na 2,5m. Steny a strop vstupnej časti sú drsne tvarované. Dno je prevažne hladké, tvorené drobnou sutinou a hlinou, väčšie balvany sú jediné pod JV stenou. Jaskynne dno smerom do vnútra mierne stúpa. Z tejto časti jaskyne sú otvory do kratších bočných výbežkov. Pod západnou stenou je vchod do zaujímavého, takmer

kruhovitého priestoru, priemeru 7-9m, strop je vysoký až 3m. Dno je takmer vodorovné, tvorené jemným ostrohranným drobným sutinovým materiálom. Pod jeho stenou (JV) je úzky, dosť nepohodlný vchod do bočnej časti jaskyne. Strop je vo výške 2m, dno je vyplnené drobnozrnným až strednozrnným sutinovým materiálom. Najdlhší výbežok smeruje zo zadnej časti východným smerom. Dno stúpa a pohodlná chodbička sa vetví na dve časti. V pôvodnom smere pokračuje asi 6m dlhý výbežok s nízkym stropom, končiaci slepo, smerom na východ odbočuje strmo sklonená nízka a nepohodlná "plazivka" dlhá 20m. Jej dnešná časť je zbytkom pôvodne najrozsiahlejšieho priestoru, ktorý takmer úplne vyplnil sutinový kužeľ. Voľný ostal len nízky priestor, zatarasené je aj ukončenie. Na povrchu sutinový materiál spevňuje podlahový sinter. Jaskyňa vznikla v svetlom vápenci nezreteľne zvrstvenom. Poruchové línie sú v niektorých miestach výrazné a uplatnili sa pri vzniku jaskynných priestorov, ale ani jedna časť jaskyne nemá typický puklinový charakter.

Sedimenty reprezentujú zvetralý autóchtónny materiál jemno - až strednozrnný, vo vstupnej časti zmiešaných

lesným odpadom. Na niektorých miestach sutinu spevňuje podlahový sinter bez významnejších tvarov. Sintrovú výzdobu reprezentujú výrazné náteky drobného sintra a na strope náteky horského mlieka, miestami až suchého.

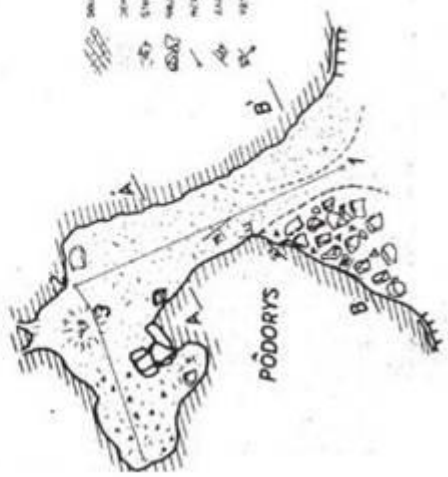
Nápadne veľká je vstupná časť jaskyne, hladké dno, ako aj bočný výklenok pod západnou stenou. Je možné, že jaskyňa bude zaujímavá aj z hľadiska speleoarcheológie.

Spracované podľa písomných materiálov oblastnej skupiny SSS č.23 v Blatnici a podľa dokumentácie RNDr. Mittera z MSK.

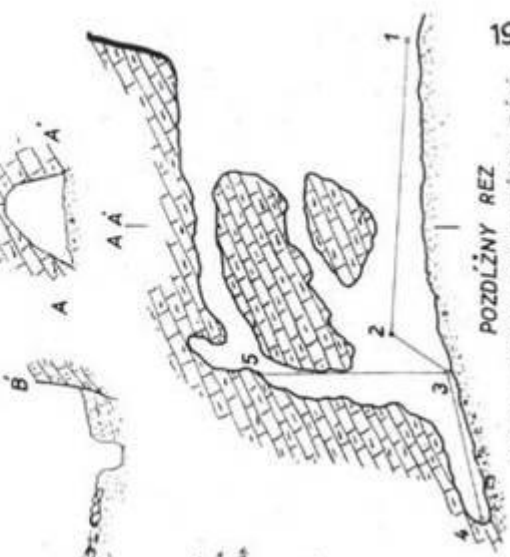
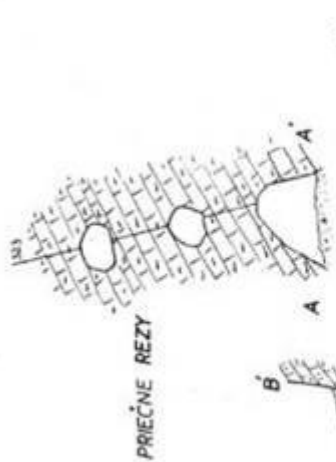

JASKYŇA REMOVÁ (NA PLEŠOVICI)
 BLATNICA okr. MARTIN

1:100

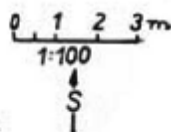
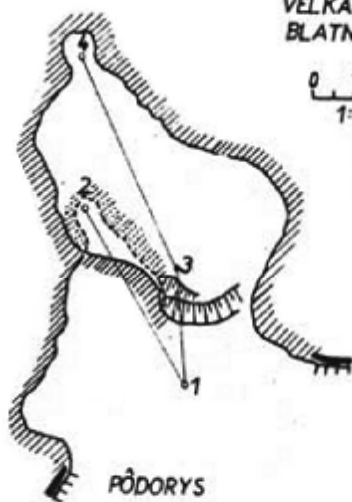

- LEGENDA**
- Vstupná brána
 - Prechodná brána
 - Komorová miestnosť
 - Prechodná miestnosť
 - Prechodná miestnosť
 - Prechodná miestnosť
 - Prechodná miestnosť

ZÁMERALI: JOZEF DIMITTER, E. ŠARL, J. B. ŠARL
 JEFERANČEK D. BARIŠ P. HOLES, M. FILC

JASKYŇA V ÚŽĽABINE
 VEĽKÁ FATRA (PLEŠOVICA)
 BLATNICA okolo MARTIN

ZAMERALI 30.IV.1972
 Dr.P.MITTER, E.TARAJ, J.FERIANČIK
 D.ĐURIS, P.HOLEŠ, M.FILO
 zÁMERNUM RANŔKYM KOMPASOM

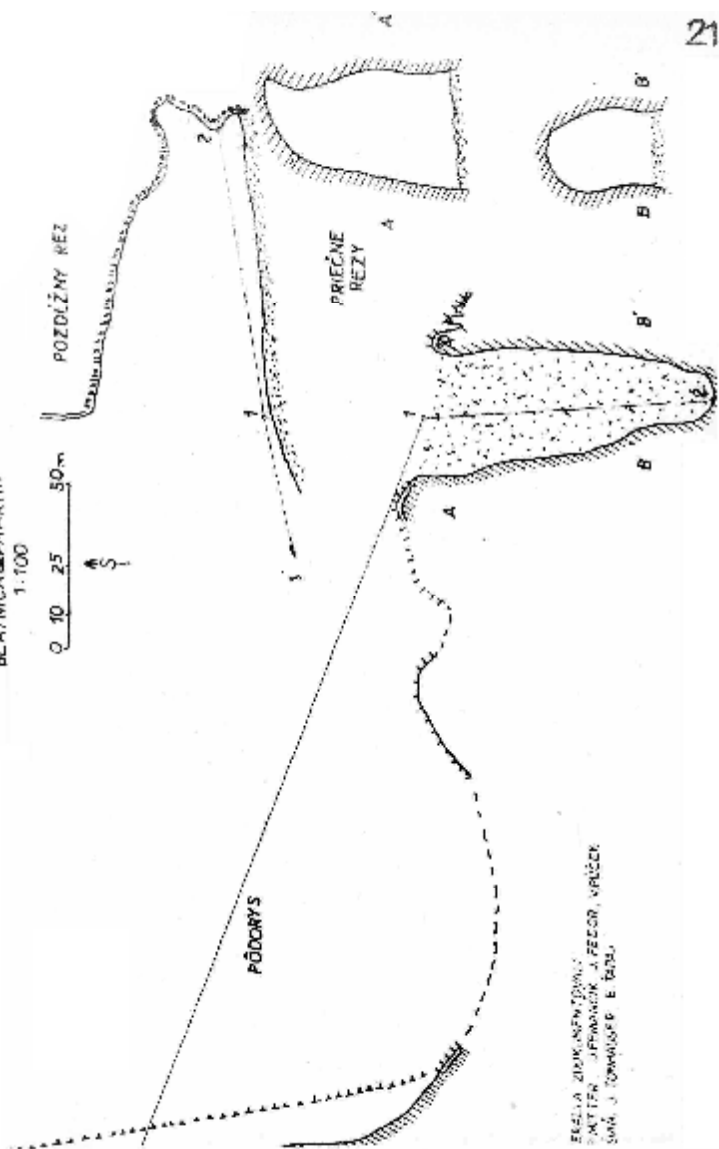
JASKYNA E. J. A. 'ABRI' V KONSKOM DOLE
 VE VEĽKÁ FATRA
 BLANICA - MARTIN

1:100

0 10 25 50 m

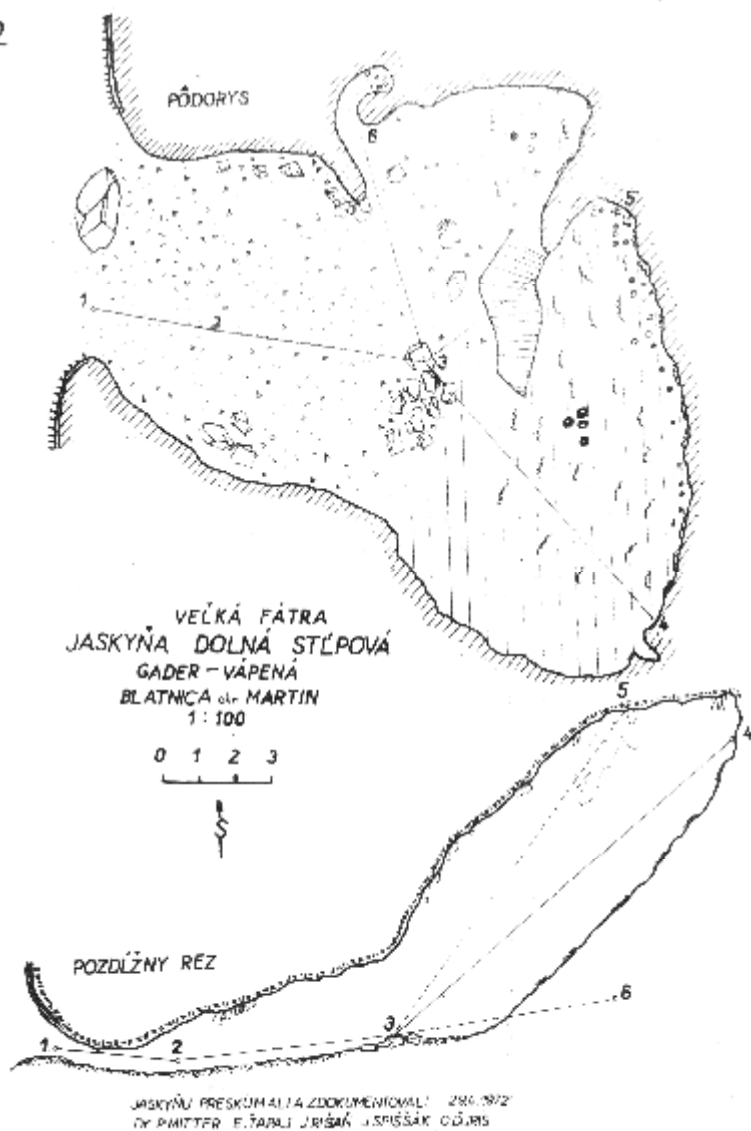

POZDĽIŤNÝ REZ

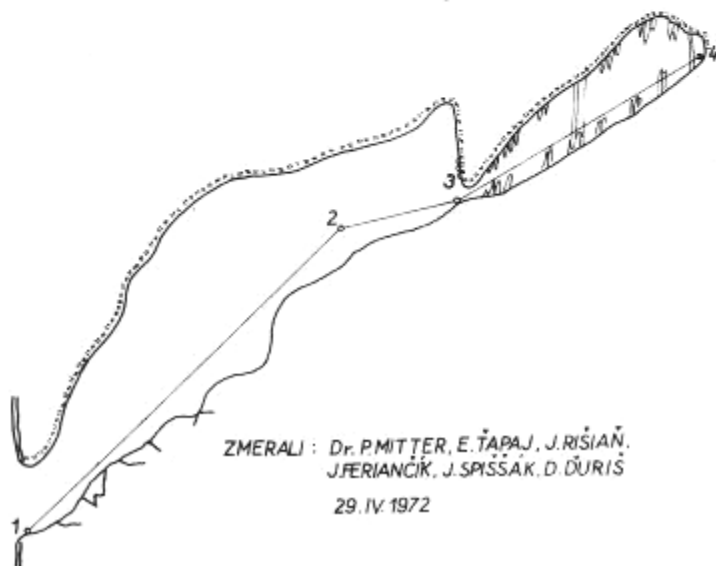

VEĽKÁ FATA, KONSKOM DOLE
 E. J. A. 'ABRI' - PRÁVNIK J. PEČER, VILČEK
 SOUĽ. J. TOMÁŠEK, E. BATA

22

23

JASKYŇA č. 2 (KONSKÝ DOL - HAVRANOKA)

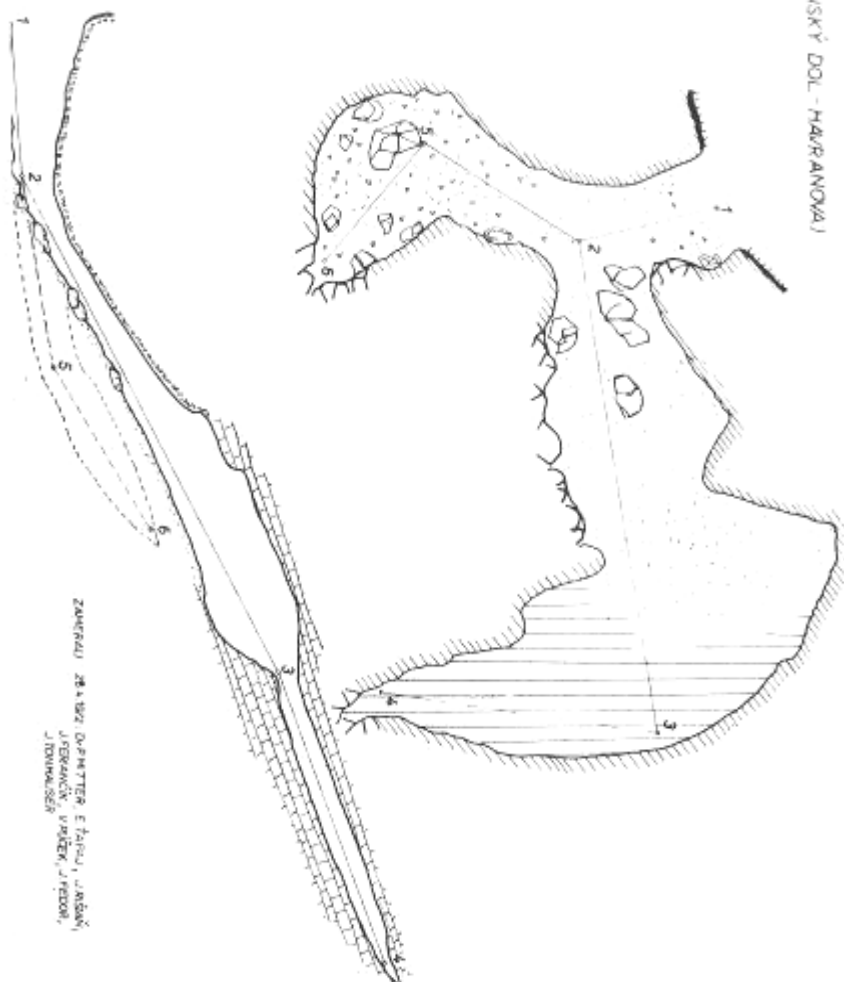
VELKÁ FATRA

BLATNICA (s. MARTIN)

1 : 100

0 1 2 3

↑

ZÁMĚRIL: DR. A. B. D. O. P. H. T. T. E. R. F. A. T. S. U. J. A. S. K. A.
 J. O. S. E. P. A. N. O. V. I. C. H. V. A. N. E. K. J. P. E. D. O. R.
 J. T. O. M. A. S. E. F.

Z činnosti oblastnej skupiny SSS č.2
v Spišskej Novej Vsi

Na začiatku roku pracovali členovia oblastnej skupiny SSS č.2 zo Spišskej Novej Vsi v oblasti kóty Holý kameň, v miestach, kde sa vyskytujú najmä svetlošedé triasové vápence. Už pri predchádzajúcich pochôdkach, pri ktorých bola zdokumentovaná priepasť Dubnica sa zistili niektoré povrchové krasové javy, preto javila sa táto oblasť pre ďalší prieskum perspektívou. Z týchto dôvodov sme sa zamerali na túto oblasť.

Na hrebene od kóty Dubnica, smerom ku kóte Holý kameň bola zistená malá jaskyňa o dĺžke 5 m, priemeru 70 cm s úklonom 30 °C na juhozápad. Pri kóte 936 m.n.m je ďalší otvor, ktorý je sprevádzaný po oboch stranách prepádovými ryhami a lievikmi. Tieto javy sú viazané na poruchu SV - SZ smeru. Malá jaskyňa má úklon 35 °C na SV a dĺžku 6m. Na východnej strane Holého kameňa sa nachádza tiež niekoľko menších otvorov, ktoré však z hľadiska ďalšieho prieskumu nemajú väčší význam a nebudú skupinou sledované.

Na západnej strane Holého kameňa asi 100 m západne od kóty 1.085 m.n.m bola zistená jaskyňa, ktorá bola preskúmaná v dĺžke 8 m. Asi 200 m od menovanej kóty SSZ smerom bola zistená ďalšia jaskyňa. Obe jaskyne boli predmetom ďalšieho prieskumu.

Okrem uvedených jaskýň boli zistené ďalšie otvory v strmých bralách, ktoré však pre

ďalší speleologický prieskum nie sú perspektívne.

Jaskyňa Holý kameň

Táto jaskyňa, ktorú zistila taktiež naša skupina, sa nachádza na západnom sklone Holého kameňa pod najvyššou skalnou stenou 450 m od kóty Holý kameň 1.104,5 m.n.m. Azimut je 223°. Nachádza sa v nadmorskej výške asi 1.010 m. Jaskyňa je vyvinutá v bielošedých, miestami až šedých orgánogenných vrchnotriasových vápencoch (nor-rét ?). Vápence sú masívne a sú často prestúpené mliečnobielymi kalcitovými žilkami. Taktiež sú bohaté na mikroorganizmy a makofaunu. Sú to predovšetkým korály, machovky, hojne brachiopody a iné. Vápence v oblasti Holého kameňa tvoria synklinálu, os ktorej je orientovaná v smere SV - JZ. Úklon vrstiev je 30° na SZ. Vstupná časť jaskyne je vyvinutá na tektonickej poruche so smerom sklonu 210°, úklon 30°. Ostatná časť jaskyne na tektonickej poruche smeru sever - juh, úklon 60° na západ. V priečnom profile šírka chodieb niekoľkonásobne presahuje výšku a tvorí tak charakteristický tvar chodby. Podložná stena a dno jaskyne sú bohaté na sintrovú výzdobu. Z niektorých tvarov menujeme aspoň nátekove formy, formy guľovitého tvaru, vodopády, sintrové jazierka. Sinter je miestami hrubokryštalický, biely, niekedy so žltým odtieňom. V najvrchnejšej časti jaskyne je vyvinuté niekoľko stalaktitov o dĺžke 30 cm a v priemere 2 - 10 cm. Na nadložnej stene

sú hojné stopy po korozívnej činnosti podzemnej vody. Všetky prístupné časti jaskyne boli preskúmané a zdokumentované. Celková dĺžka jaskyne je zatiaľ 58 m. V jaskyni okrem portálu sme nezistili žiadne stopy po návštevách ľudí. Ide pravdepodobne o dosiaľ neznámu a nepopísanú jaskyňu.

Petr Hipman :

Jaskyňa Benšová a Motýlia jaskyňa

V tejto stati podávam stručný popis dvoch jaskýň, ktoré sa nachádzajú v blízkosti Liptovského Jána v Jánskej doline v oblasti Krasovej hole. Obidve lokality boli preskúmané v rámci činnosti oblastnej skupiny SSS č.14 Zvolen. Ide o jaskyňu Benšová, ktorá bola známa už dlhšiu dobu a Motýliu jaskyňu, ktorá bola prvýkrát preskúmaná a spracovaná členmi našej skupiny.

Jaskyňa Benšová

Nachádza sa v oblasti Krakovej hole na SZ pod hrebeňom Na Predných. Nadmorská výška vchodu jaskyne je 1.370 m.n.m. Dvojitý vchod do jaskyne je vysoký len 1 m a nachádza sa pod malou skalou, ale pre neprehľadný terén sa ťažko hľadá. Celá jaskyňa je v podstate dvakrát zalomená chodba, ktorá sleduje zhruba smer V, len v zalomenej časti je smer J. Výška chodby je 2 m, miestami až 6 m. Šírka je 1-3 m a ma vodorovný alebo mierne klesajúci charakter. Len u vchodu je prudko klesajúce dno po suťovom kuželi. Okrem toho v približne polovici dĺžky je treba prekonať 4 m vysoký zával. Na konci jaskyne dno chodby opäť stúpa po suťovom kuželi k závalu a pokračuje pravdepodobne až a povrch. Jaskyňa prechádza naprieč hrebeňom a podľa predbežného merania je koncový bod jaskyne asi 20 m pod povrchom. Celková dĺžka jaskyne je 82 m. Chodby jaskyne sú vytvorené na medzivrstevných škárach po smere vrstevníc a je založená v prevažnej miere na poruche

smeru Z-V. Po korozívnom pôsobení atmosferických vôd došlo k ďalšiemu rozširovaniu chodieb eróziou neznámeho vodného toku, podobne ako v jaskyniach Starý hrad a Záskočie. O existencii vodného toku svedčia aj sedimenty u stropu vo výške 2-3 m nad dnešným dnom.

Jaskyňa Benšová bola známa pravdepodobne už dlhšiu dobu medzi lesníkmi a na blízkom salaši na Predných. Jaskyňu uvádza A. Droppa v Krásach Slovenska roč. 1971/č.6, str. 263 v súpise jaskýň Jánskej doliny tiež pod názvom Benšová a St. Šrol v Slovenskom krase roč. III str. 156 pod názvom jaskyňa Na Prednom. Potreba spracovania tejto jaskyne vyvstala pri revízii v archíve MSK.

Motýlia jaskyňa

Táto jaskyňa sa nachádza taktiež v oblasti Krakovej hole na južnej strane skalného hrebeňa, ktorý z kóty Kopa smeruje na V. Nadmorská výška vchodu je 1.351 m.n.m. Napriek tomu, že jaskyňa má tri vchody, veľmi ťažko sa hľadá, lebo všetky sú skryté v skalnej stene južnej expozície. Výška jednotlivých vchodov je 0,5 - 1 m a šírka 0,6 - 2 m. Všetky tri vstupné otvory sa však spoja 5 m do vchodu a odtiaľ pokračuje už len jedna chodba, ktorá pokračuje asi 8 m vodorovne a odtiaľ pomerne prudko klesá až k hlinitému ukončeniu jaskyne. Výška chodieb je preleziteľná, miestami dosahuje výšky až 7m. Šírka chodby je 62 cm až 2,5 m. Celková dĺžka jaskyne je 42 m.

Jaskyňa je pravdepodobne korozívneho pôvodu. Pri rýchlo postupujúcej denudácii sa zachovala len časť jaskyne. Jaskyňu objavil dňa 24.7.1971 pri povrchovom prieskume člen našej skupiny I. Štefanovský.

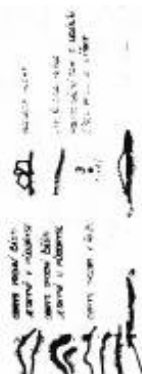
LIPTOVSKÝ JÁN - MOTYLÍ JESKYNĚ

1351,3 m n.m.

ZAMEŘ. P. HOPMAN + P. KRYNČLOVÉ 1971
KOMPAS. SKLOMĚNĚM

1:50

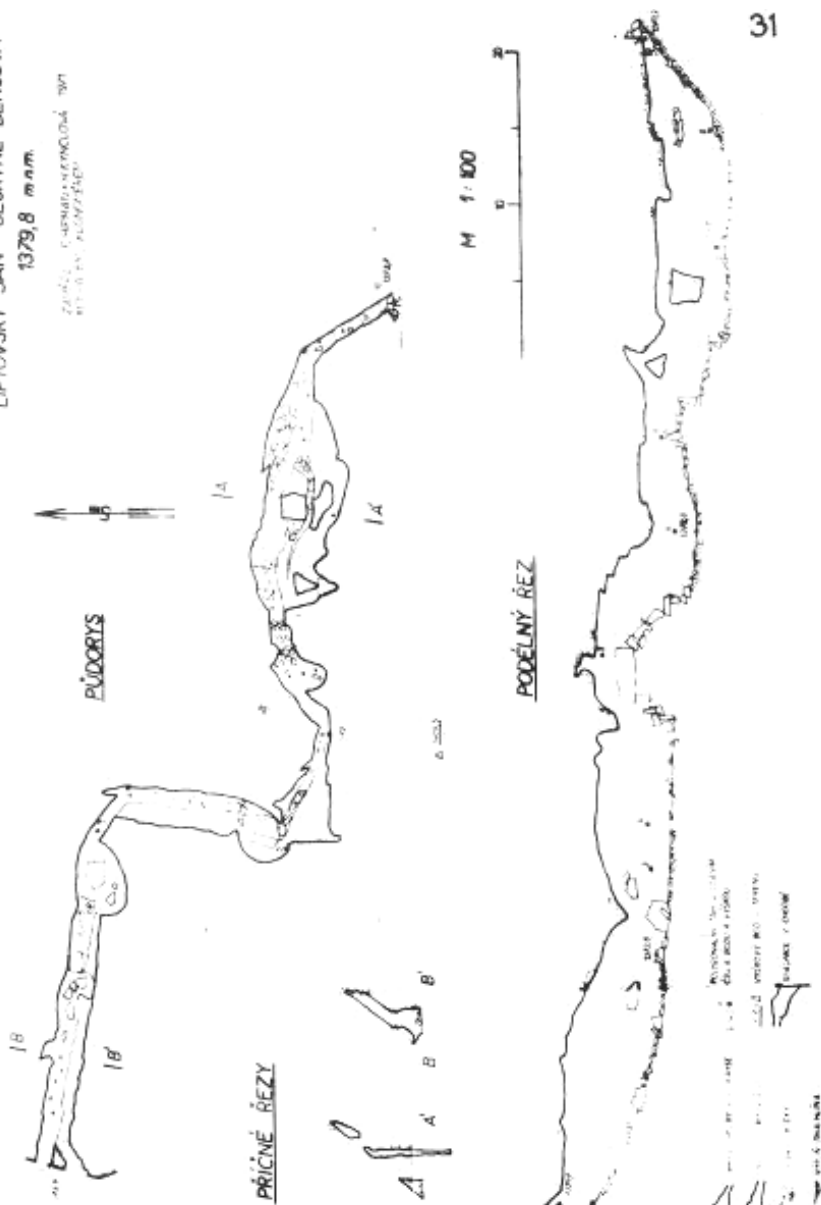

PODÉLNÉ ŘEZY

LIPTOVSKÝ JÁN – JESKYŇE BENŠOVÁ
1379,8 mnm.

ZÁKL. CHARAKTERISTICKÁ TVŇ
BYLÁ VYKALOVANÁ

Aktuality

Prieskum v Slovenskom Krase

Osemčlenná skupina poľských jaskyniarov z Gliwíc navštívila začiatkom mája Slovenský kras. Spolu s niektorými členmi oblastnej skupiny SSS č.4 v Rožňave zostúpili okrem iného do priepasti Barazdaláš, kde strávili deň a noc. Preskúmali jednotlivé poschodia tejto hlbokaj priepasti. Na rozlúčke pri táboraku pri Gombaseckej jaskyni vymenili si skúsenosti v technike zliezania priepastí. Poľskí jaskyniari pozvali svojich rožňavských kolegov na spoločný výskum do Poľských Tatier v jeseni tohto roku. Poľskí jaskyniari sa zúčastnili aj na celoslovenskom zraze horolezcov v známej Zádielskej doline.

Ďalšia skupina navštívila Slovenský kras a to počas veľkonočných prázdnin. Šestnásť členov pražskej skupiny Krasovej sekcie Zväzu pre ochranu prírody a krajiny zostúpili do tretej najhlbšej priepasti Československa - do Veľkej Bikfy v severnej časti Silickej planiny. Akcia sa konala v znamení kondičných príprav a vyskúšaní technických zariadení na pripravovanú expedíciu k známej 400 m hlbokaj sopke Cotopaxi v Andách v Južnej Amerike. Pri zliezani tejto - 144m hlbokaj priepasti jaskyniari opustili od tradičného inštalovania vrátok a povrazových rebríkov. Kolmé úseky zlanovali a na výstupv celom priebehu použili novú techniku - maply. Skrátili tak dobu trvania podobnej akcie z optimálnych dvoch týždňov na jeden deň.

Ďalšie objavy v Moravskom krase

K významným a veľkolepým objavom v Amatérskej jaskyni v Moravskom krase pribúdajú ďalšie objavy, Profesionárna jaskyniarska skupina Moravského krasu pod vedením Zd.Šerebla prenikla cez závrť č.4 v priestore Hedvábne severne od Macochy do novej priepasti a dosiahla podzemného toku Punkvy. Hĺbka novej priepasti je - 132m a tak vedľa Macochy (- 138m) je druhou najhlbšou priepastou Moravského krasu. Rozsiahle vodorové chodby však nemohli byť preskúmané pre vysoký stav vody. Vo výskume sa bude pokračovať. Tento významný objav znamená ďalší krok k odhaleniu zatiaľ neznámych priestorov v blízkosti Macochy.

Rekord v hĺbke bulharských priepastí

Trojanský jaskyniarsky klub v Bulharsku úspešne ukončil výpravu do jaskyne Rajčova dupka v oblasti Trojasnkého Balkánu. Po odstránení sutiny v úzkej štrbine bolo objavené nové pokračovanie do hlbiny. Bolo objavené podzemné koryto rieky, ktoré v hĺbke -198m sa spojilo s inou podzemnou riekou. Odtiaľ spoločne postupuje peknou vyzdobenou galériou do väčšej hĺbky. Bulharskí jaskyniari dosiahli pri prieskume novú hĺbku -132m. Táto hĺbka prevyšuje dosiaľ najhlbšiu priepasť Bulharska - Kotelski lednik o 110m.

Sprístupujú uralskú ľadovú jaskyňu

Nedaleko uralského mesta Kungury boli zahájené projekčné a stavebné práce pre sprístupnenie ľadovej jaskyne. Do jaskyne,

ktorá bola už predtým známa a navštevovaná sa vyrazí nový umelý tunel. Otvorí sa tak pre návštevníkov vyše 3km úsek tejto známej ľadovej jaskyne.

Nové kosterné nálezy v Koněpruských jaskyniach

Koněpruské jaskyne - najväčšia jaskyňa v Čechách sa preslávila svojimi kosternými nálezmi už aj v minulosti. Výskum pred 20. rokmi odhalil v najväčšom priestore jaskyne v Proškovom dome lebku srstnatého nosorožca, kostru vlka, hyeny, bizóna a k najznámejším nálezom patrili zvyšky kostry a čelusti človeka okolo 70 000 rokov starého - Homo sapiens - fossilis s kamennými nástrojmi. Minulého roku obnovili pracovníci geologického oddelenia Okresného múzea v Beroune tento výskum. Výrazne výsledky dosiahli v novoobjavenej časti pod severným komínom Proškova domu. Už prvý predbežný povrchový výskum dna odhalil zuby a končatinové kosti a spodnú čelusť jaskynného medveďa ako aj kosti zatiaľ neurčených zvierat. Vo výskume tejto hodnotnej lokality sa bude pokračovať.

Koncert na dne Macochy

Neobvyklou novinkou prekvapili návštevníkov v Moravskom krase. Vedenie Moravského krasu po prvé usporiadalo slávnostný koncert priamo na dne osvetlenej priepasti Macocha. Vedľa koncertu dychovej hudby z Brna obzvlášť dobre vynikala štvorica pozaunistov, ktorí mali pre prednes vynikajúce akustické podmienky priepasti.

Turistické atrakcie v Aggteleku

Za účelom zvýšenia návštevnosti jaskyne Aggtelek v Maďarsku, ktorá je ročne okolo 150 tisíc osôb, zahájili už aj v minulých rokoch naši susedia modernizáciu a výstavbu nových zariadení. Moderne vybavený hotel a upravený vstupný areál už aj v minulých rokoch slúžili verejnosti. V súčasnej dobe odovzdali do prevádzky novú budovu colnej a pasovej kontroly, aby sa jaskyňa dala pohodlne navštíviť od jaskyne Domica. Veľkým tempom pokračuje aj výstavba ciest na povrchu i v jaskyni a rekonštrukcia podzemných priestorov. K novinkám bude patriť fínska fauna, ktorá sa buduje v tzv. Chodbe netopierov.

Poľskí jaskyniari do pohoria Atlas

Skupina poľských jaskyniarov - horolezcov organizuje na tento rok speleologickú výpravu do pohoria Atlas v Alžíri. Cieľom ich výpravy sú jaskyne a priepasti Atlasu, najmä však priepasť Anou Bousouil v horskom pásme Djurdjura. Táto priepasť s hĺbkou - 539m je najhlbšou priepasťou afrického kontinentu a je zároveň na 17. mieste v tabuľke svetových priepastí. Jaskyniari budú testovať a skúšať rôzne materiály a dopravné zariadenia poľskej výroby v ťažkých podmienkach Sahary pri ceste na málo známu a málo prechádzanú krasovú planinu v oblasti Južnej Sahary - Hoggar.

Prírastky speleologickej knižnice MSK
marec - máj 1972

ČSSR

- Sborník Československé společnosti
zeměpisné, č.1/1972
- Věstník UUG, č.2,3/1972
- Časopis pro mineralogii a geologii, č.1/1972
- Krásy Slovesnka, č.4,5,6/1972
- Ochrana přírody, č.10/1971, č.1,2/1972
- Archeologické rozhledy, č.2,3,/1972
- Slovesnká archeológia, XIX - 2/1971
- Hruška, J. : Geologická informatika
Geologická bibliografie
- Spravodaj Slovesnký raj, č.1,2,3/1971
- Problémy geografického výskumu
- Pályi, Gy. : Výskum farebných stalaktitov
a ich povrchov (II), niektoré
krasovohydrologické aspekty vzniku
zafarbení v jaskyniach - preklad
- Trimmel, H. : prirodzený rozpad horniny -
preklad
- Bernasconi, R. : Štvrtý príspevok k štúdiu
mondmilchu /nickamínek/ - preklad
- Geologické práce - Správy 57
- Rada geologicko-geografická, č.7/1971

BULHARSKO

- Priroda, č.1,2/1972

FRANCÚZSKO

- Société spéléologique et préhistorique de
Bordeaux, t.XX - XXI

GRÉCKO

Bulletin trimestriel de la Sociétié
Spléleogique de Gréce, č.3,4/1971

JUHOSLÁVIA

Bilten jamarsko sekci je "Železničar", č.10
Glasnik Prirodnačkoj muzeja v Beograde,
č.24,25,26

Krš Jugoslavije, č.7/1971-1972
Fragmenta Balcanica, č.12-20/1970,č.1-17/1971
Acta Musei Macedonici Scientiarium
Naturalium, č.2-5/1971

NDR

Neue Museumskunde, č.2/1972
Zoologische Abhandlungen, Band 30/1969
Archiv fur Naturschutz und
Landschaftforschung, č.3/1971
Mitteilungsblatt "Der Hohlenforscher", Heft
2/1971, č.2/1972

NSR

Natur und Heimat, č.1/1972
Natur und Museum, č.3,4,5/1972
Mitteilungen des Verbandes Deutscher Hohlen
und Karstforscher, č.4/1972

POLSKO

Acta archaeologica carpatica, č. 2/169/70
Prace Muzeum Ziemi, č. 19
Bursztyn baltycki w piesmennictve polskim
1534-1967
Kwartalnik geologiczny, 1/972
Rocznik Polskiego towarzystwa geologicznego,
č.3,4,/1971

Kuczyński, M : Czelusc
 Kotarba - Starkel / Holocene morphogenetic
 altitudinal Zones in the Carpathians
 Prace geograficzne, zeszyt 29/1971
 Dynowska, I. : Typy rezimov w Polsce
 Jelonek , A. : Regiony demograficzne Polski.

RAKÚSKO

Die Höhle, č. 1/1972
 Wissenschaftliche Beihefte zur Zeitschrift
 „Die Höhle, č. 12, 21/1969, č. 16/1971
 Mitteilungen der Abteilung für Geologie,
 Paleantologie, und Bergbau, č. 32/1972
 Trimmel H. : Internationale Bibliographie für
 Späeleologie, Jahr 1950 až 1954
 Kyrle, G. : Die Höhlen der Onsel Capri

RUMUNSKO

Gascetcu, P. : Lucurile din Romania
 Spéleologie, t.X/1972

ŠVÉDSKO

Grottan, č. 1,2/1972

ZSSR

Peščeri, výpusk 8-9/1970
 Zapiski Leningad.ordena Lenina, Tom LXI, LXII
 Uslovia obrazovania i zakono mernosti razmoš-
 čenia poleznych iskopajemych

USA

Bulletin of the NSS, č. 1,2,3,/1970, č.4/1971
 Caves and Karst, č. 5,6/1971
 NSS, č.7/1971, č. 1,2,3/1972
 Natural History, č.1,2,3,4/1972

ORGANIZAČNÉ SPRÁVY

Do pozornosti všetkým členom SSS !

S potešením konštatujeme, že jaskyniari v jednotlivých skupinách vyvíjajú čoraz väčšiu činnosť v teréne a hromadí sa dokumentačný materiál z jaskýň. V poslednej dobe však rastie záujem niektorých skupín navštevovať alebo pracovať v rajónoch iných oblastných skupín. Aby nedochádzalo k prípadným nedorumeniam medzi skupinami a aby sa predišlo nezdravej rivalite na tej istej lokalite, upozorňujeme vedúcich oblastných skupín, aby každý priesku,, ktorý chce skupina uskutočniť mimo územia vlastného záujmového rajónu nahlásili a prejednali dopredu s vedúcim tej skupiny, kam chcú ísť. Kópiu korešpondencie alebo alebo zápisnice je nutné dať na vedomie do MSK. Ak sú takéto akcie čiste súkromného rázu, alebo výletu, nežiadajte od MSK preplatenie vzniklých nákladov. Upozorňujeme všetkých členov SSS, že MSK bude hradiť len výdavky tých akcií, ktoré boli v ročnom pláne dopredu naplánované a odsúhlasené v MSK. Ostatné neplánované akcie nemôžu byť ani odsúhlasené ani doporučené a členovia na týchto akciách nie sú ani poistení. Táto zásada je nakoniec zakotvená aj v stanovách SSS.

Prosíme vedúcich oblastných skupín, aby dodržali tieto zásady pri návšteve v cudzom rajóne a rešpektovali plánovanosť akcií

Redakcia

O expedícii do Bulharska

22-členná skupina jaskyniarov SSS navštívila v septembri t.r. krasové oblasti Bulharska. V rámci tejto expedície navštívila skupina štyri významné krasové oblasti (Čepeláre, pohorie Rodopa, Trojan, Kotel), ďalej pohorie Stará planina a pobrežie Čierneho mora s malými abráznymi jaskyňami. Podrobnú správu z tejto zaujímavej cesty uvedieme po spracovaní materiálov pravdepodobne v Spravodaji SSS č.1/1973

Počas cesty dostalo sa skupine všade srdečného prijatia našich bulharských priateľov. Bulharskí jaskyniari prejavili živý záujem o spoluprácu s jaskyniarmi na Slovensku. So spoluprácou súhlasí a podporuje bulharský turistický zväz VTS, ktorý na rozdiel od nás riadi činnosť celej bulharskej speleológie.

Spoluprácu vidíme v nadviazaní praktických kontaktov a konkrétnej spolupráce našich oblastných skupín so skupinami v jednotlivých krasových oblastiach Bulharska. Sprostredkovanie spolupráce podľa uzavretej dohody sa však musí diať cez centrálnu inštitúciu (MSK - SSS na strane našej a BTS na strane bulharskej), ktoré by zároveň pomáhali aj pri riešení odborných otázok a usmerňovali prekonanie obojstranných problémov pri organizovaní terénnych akcií.

Ku konkretizácii spolupráce a prvej výmene skupín vy mohlo dôjsť už na budúci rok. Preto žiadame oblastné skupiny, ktoré majú záujem o bližšiu spoluprácu s bulharskými skupinami jaskyniarov, aby svoj zámer oznámili do Liptovského Mikuláša a pojednali možnosti a formy spolupráce.

Obsah

Správa o jaskyniarskom týždni SSS	
Slovenský kras 1972.....	3
Jaskyne Gaderskej a Blatnickej do- liny vo Velkej Fatre.....	10
Z činnosti oblastnej skupiny SSS	
č.2 v Spišskej Novej Vsi.....	25
Jaskyňa Benšová a Motýlia jaskyňa.....	28
Aktuality zo	
sveta.....	32
Prírastky speleologickej knižnice	
MSK za mesiace marec - máj 1972.....	36
Do pozornosti všetkým členom SSS !	39
O expedícií do Bulharska.....	40
Obsah.....	41

SPRAVODAJ
Slovenskej speleologickej spoločnosti
Liptovský Mikuláš

Č.3/72

Vydalo Múzeum slovenského krasu, Liptovský
Mikuláš v rámci vnútroústavných informácií
pre spolupracovníkov v náklade 600 kusov

Tlač: Tlačiarne SNP, Liptovský Mikuláš

Do elektronickej formy previedla štud. UPJŠ Kopnická